

Dekrét o pastoračnej službe vo farnosti

1 Opravdivé spoločenstvo Ježišových učeníkov schádzajúcich sa na učení apoštolov, na lámaní chleba a na modlitbách (por. Sk 2, 37-43) má svoje pokračovanie v jednotlivých farnostiach.

2 Farnosť je spoločenstvom veriacich v Krista ustanovené natrvalo v partikulárnej cirkvi s vlastným pastierom – farárom¹. Je základnou bunkou, pastoračnou jednotkou diecézy.

3 Farnosť na základe skutočného vzťahu s Ježišom Kristom pokračuje v poslaní Dobrého Pastiera, bez ktorého nemožno nič urobiť (Jn 15, 5). S ním smeruje ako celok so všetkými jej členmi k svätosti a k spásu, ktoré sú cieľom kresťanského života.

FARNOSŤ AKO SPOLOČENSTVO

4 Farnosť ako spoločenstvo kladie dôraz na vzájomné vzťahy medzi veriacimi, ktoré sú tvorené nielen územím či inou prirodzenou bázou, ale predovšetkým tým istým vyznaním viery, sviatosťami, cirkevným vedením a láskou.

5 Prehlbovaniu vzájomných vzťahov a rastu farského spoločenstva napomáhajú bohoslužba, modlitba, čítanie Svätého písma, sviatosťný život, duchovné programy, vzájomný rešpekt a vypočutie mienky druhých².

6 Farnosť je eucharistickým spoločenstvom, lebo Eucharistia je jeho stredobodom a duchovným srdcom³.

7 Veriaci na území farnosti patria do pastoračnej starostlivosti farára a majú právo na duchovné dobro Cirkvi, najmä na posilu Božieho slova a sviatosti. Princíp spolupatričnosti, rovnocennosti, spravodlivosti a celostnej služby má usmerňovať vzájomné vzťahy vo vnútri farnosti medzi jednotlivými spoločenstvami. Duchovní pastieri horlivo slúžia všetkým zvereným veriacim, aby dosahovali plnosť kresťanského života⁴.

POSLANIE A ÚLOHY

8 Cieľom každej farnosti je oslava Boha, dobro Cirkvi a spása človeka. Kresťanská náuka a program – poznať, milovať a nasledovať Krista – sa nemení striedaním času. Menia sa len spôsoby pastoračnej starostlivosti. Preto je potrebné hľadať nové tvorivé metódy práce a prostriedky, ktorými by Kristova zvesť účinnejšie prenikala k ľuďom⁵.

9 Farnosť uvádza kresťanský ľud do liturgického života a zhromažďuje ho na liturgické slávenie, stará sa o život viery svojich členov ohlasovaním a počúvaním Božieho slova, slávením sviatostí, školou modlitby a katechézou veriacich⁶.

10 Pastoračná starostlivosť vo farnosti má byť zameraná na prehlbovanie ducha spolupatričnosti a spoločenstva, na rodiny, manželov, deti a mládež, ako aj na členov jednotlivých profesijných stavov. Osobitné postavenie má služba starým, chorým, chudobným, rozvedeným či znova civilne sobášnym.

¹ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Apostolicam actuositatem*, 10; CIC, kán. 515 § 1.

² Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Lumen gentium*, 14.

³ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 2226.

⁴ Por. CIC, kán. 518, Kongregácia pre klerikov, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 21.

⁵ Por. Kongregácia pre klerikov, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 19 a 27.

⁶ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 2179.

11 Farnosť ako spoločenstvo je znamením Božej prítomnosti vo svete. Poskytuje duchovnú službu nielen veriacim, ale svoje misijné a evanjelizačné pôsobenie zameriava aj na hľadajúcich pravú vieru, na nepraktizujúcich veriacich a na neveriacich žijúcich na jej území, pre ktorých sa stáva duchovným strediskom.

12 Spolunažívanie dvoch katolíckych obradov – latinského (rím.-kat.) a východného (gr.-kat.) – upravujú *Smernice pre interrituálne záležitosti* vydané diecéznym biskupom. Farnosť sa usiluje o spoluprácu a dialóg s civilnými inštitúciami vo svojom prostredí.

13 Farské spoločenstvo je jedným z tvorcov kresťanskej kultúry a spoločenských hodnôt, uchováva kultúrne dedičstvo predchádzajúcich generácií.

14 Plneniu úloh farnosti neprekáža, ak sa veriaci pridávajú vlastnej formy duchovného života zhodnej s náukou Cirkvi⁷. Nepožaduje sa uniformnosť modelov a spôsobov farskej pastorácie. Je však potrebné dbať o súlad s podstatnými elementmi a cieľmi farnosti a nezabúdať ani na rozličnosť chariziem a darov veriacich, ani na rôzne vonkajšie faktory, uprostred ktorých sa nachádza farnosť.

15 Pevné a živé spojenie s farnosťou sa vytvára prijímaním sviatostí vo vlastnej farnosti. Avšak vážne dôvody umožňujú prijímať sviatosti aj v inej farnosti.

16 Pre lepšie zvládnutie svojich úloh sa majú farnosti usilovať o súlad s pastoračným plánom diecézneho biskupa, o udržiavanie živého vzťahu s arcidiecézou, s cirkevnými spoločenstvami a s farnosťami dekanátu.

FILIÁLNE OBCE

17 Prevažná väčšina farností v arcidiecéze je tvorená farským spoločenstvom a filiálnymi obcami s vlastným kostolom, v niektorých prípadoch aj bez neho. V južnej časti arcidiecézy je prevaha jazykovo zmiešaných farností. V niektorých farnostiach žijú Rómovia so svojimi vlastnými kultúrnymi a sociálnymi osobitosťami.

18 Filiálne obce nie sú samostatnými právnickými osobami, ale tvoria organickú súčasť farnosti.

19 V posledných rokoch vzrástla vo filiálnych spoločenstvách túžba po vyváženejšej pastoračnej starostlivosti rôzneho druhu a plňšom duchovnom živote, vrátane bohoslužieb a iných liturgických úkonov, zvlášť v dôležitých okamihoch ich života.

20 Jednotlivé spoločenstvá majú mať vo svojich kostoloch plnú a aktívnu účasť na slávení Eucharistie nielen v nedeľu a v sviatky väčšieho významu, ale podľa možnosti aj vo všedné dni.

21 Filiálny kostol môže mať vlastný krstný prameň, môže sa v ňom uzatvárať manželstvo, vykonávať pohrebný obrad a všetky iné liturgické slávenia či úkony božského kultu. Spravodlivo a citlivo sa majú rešpektovať duchovné požiadavky veriacich rozličných jazykových skupín, pamätajúc na to, že farnosť je organickým spoločenstvom viery a vzájomnej lásky⁸.

22 Spoločenstvá pri všetkých kostoloch, aj filiálnych, sa primerane finančne spolupodieľajú na výdavkoch farnosti spojených s katechézou, liturgiou, farskou budovou a na ďalšom stanovenom spoločnom hospodárení.

⁷ Por. *CIC*, kán. 214.

⁸ Por. *CIC*, kán. 560, 858, 1118 § 1, 1177 § 2, 1219; KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 20.

KŇAZ VO FARSKOM SPOLOČENSTVE

23 Vlastným pastierom farského spoločenstva je farár, ktorý vykonáva svoju službu pod autoritou diecézneho biskupa. Zverenému ľudu sprítomňuje Krista – Dobrého pastiera.

24 Úrad farára, ktorý si vyžaduje plnosť a stálosť, zveruje diecézny biskup kňazovi potom, čo sa presvedčil o jeho vlastnostiach požadovaných pre vykonávanie tejto dušpastierskej služby⁹.

25 Zverenie farnosti administrátorovi je dočasným riešením. Administrátor má tie isté povinnosti a práva ako farár pri zachovaní kánonických noriem.

26 Pre náležité plnenie pastoračnej starostlivosti môže byť farárovi pridelený jeden alebo viacerí kapláni, ktorí svoju službu vykonávajú pod jeho autoritou. Spoločne sa usilujú o bratské spolužitie spoločenstvom modlitby, spoločným plnením pastoračných zámerov, bratským stolovaním a hodnotnými vzťahmi¹⁰.

27 Kňaz vo farnosti má účasť na starostiach a radostiach veriacich, vedie ich k modlitbe, uznáva a podporuje služby laikov a úzko s nimi spolupracuje. Je v službe spoločenstvu, ale je ním aj podporovaný. Jeho pôsobenie, preniknuté misionárskym duchom, je zamerané na všetkých, čo žijú na území farnosti¹¹.

28 Kňazi v jazykovo zmiešanej oblasti majú ovládať reč ľudu, plne a spravodlivo vychádzať v ústrety všetkým veriacim.

29 Vytváranie opravdivého farského spoločenstva si vyžaduje zo strany kňaza každodenné úsilie o pokoj, jednotu, spravodlivosť, lásku, pozitívny prístup k veriacim a citlivé poznávanie a riešenie ich problémov a potrieb. Kňaz trepezlivo buduje živý vzťah medzi vlastnou farnosťou, partikulárnou a univerzálnou Cirkvou¹².

30 Kňazi si majú vážiť prítomnosť rehoľných komunít a hnutí vo farnosti. V spolupráci s nimi ešte viac stmelujú a oživujú farnosť rešpektujúc ich osobité charizmy.

31 Počas neprítomnosti farára vo farnosti z dôvodov pobytu v nemocnici, dovolenky, duchovných cvičení, či iných vážnych dôvodov má farnosť dočasne spravovať najbližší susedný farár, ktorého na zastupovanie po predchádzajúcom udelení osobitných fakúlt ordinára požiadal farár s vedomím príslušného dekana.

ÚLOHY FARÁRA

32 Diecézny biskup zveruje farárovi zodpovednú úlohu, aby ako pastier a vodca viedol konkrétne spoločenstvo.

V tomto spoločenstve zastupuje miestneho biskupa a zverenú farnosť vedie pod jeho autoritou¹³.

33 Po menovaní za farára má v stanovenom termíne farnosť kánonicky zaujať liturgickým obradom, počas ktorého zloží vyznanie viery a prísahu vernosti, o čom sa vyhotoví písomné svedectvo o prevzatí farnosti. Týmto prevzatím vlastníctva farnosti začína vykonávať úlohu

⁹ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Christus Dominus*, 31; CIC, kán. 519 a 521; KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 30.

¹⁰ Por. CIC, kán. 539, 540, 545; KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 19.

¹¹ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Christus Dominus*, 30; JÁN PAVOL II., *Christifideles laici*, 23.

¹² Por. KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 16.

¹³ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Christus Dominus*, 4.

farára a má plnú pastoračnú starostlivosť o duše farníkov, ktorá sa prejavuje viacerými spôsobmi¹⁴.

34 Prvou úlohou farára ako služobníka evanjelizačného, bohoslužobného a sviatostného slovaj e zvestovať Božiu blahozvesť, za čo nesie zodpovednosť vo svojej farnosti¹⁵. Hoci má povedať homíliu aspoň v nedele a v prikázané sviatky, veľmi sa to odporúča aj počas týždňa, zvlášť v adventnom a v pôstnom období alebo pri príležitosti sviatku či dôležitej udalosti.

35 Dbá o katechézu vo farnosti pre všetkých veriacich, o školské vyučovanie náboženstva a o katolícku výchovu detí a mládeže. Pravidelne sa stretáva s katechétmi. K ľahostajným a neveriacim prejavuje evanjeliový záujem.

36 Ak sa na území farnosti nachádza cirkevná škola, farár má venovať osobitnú pastoračnú starostlivosť jej žiakom a učiteľom podľa usmernení diecézneho biskupa.

37 Zvlášť sa usiluje, aby Eucharistia bola stredobodom farského spoločenstva a aby mali všetci veriaci možnosť aktívnej účasti na liturgii a sviatosti zmierenia, dbá o dôstojné a nábožné vysluhovanie sviatostí a svätenín¹⁶. Povzbudzuje veriacich k modlitbe a k účasti na liturgii.

38 Farárovi je osobitne zverené vysluhovanie sviatosti krstu, podľa noriem práva vysluhovanie sviatosti birmovania, vysluhovanie pomazania chorých, viatika a udelenie apoštolského požehnania, asistovanie pri uzatváraní manželstva, pochovávanie, požehnanie krstného prameňa, vedenie procesií, slávnostnejšie slávenie Eucharistie v nedele a v prikázané sviatky.

39 Funkcie, ktoré sú mu zverené právom vykonáva buď osobne alebo zabezpečí ich plnenie.

40 Usiluje sa o poznávanie veriacich, o upevňovanie stability manželstva a rodín. Chorým a umierajúcim poskytuje duchovnú pomoc. Rozvíja sociálnu spravodlivosť, preukazuje charitatívnu pozornosť voči chudobným, utrápeným a osamelým. Podporuje združenia s náboženskými cieľmi.

41 Farár sídli vo farskej budove. Každoročne má právo na mesiac dovolenky, do ktorej sa nepočítajú dni duchovných cvičení. Má povinnosť zúčastňovať sa dekanátnych a celodiecéznych rekolekcií.

42 Farár, ktorého preloží alebo odvolá diecézny biskup, má v stanovenom termíne uvoľniť farskú budovu, odovzdať správu farského majetku svojmu nástupcovi za prítomnosti dekana a členov farskej ekonomickej rady a nesmie prekážať vo výkone pastoračnej služby tomu, komu biskup farnosť zveril¹⁷.

43 V prípade vážnejších problémov s veriacimi má farár prekonzultovať situáciu s diecéznym biskupom a prijať jeho odporúčanie a rady.

44 Keď farár zavŕši sedemdesiatpäť rokov života, žiada sa, aby diecéznemu biskupovi predložil zrieknutie sa úradu. Ten po zvážení všetkých okolností rozhodne, či ho príjme alebo oddiali¹⁸.

ÚLOHY KAPLÁNA

¹⁴ Por. CIC, kán. 527-534.

¹⁵ Por. KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 5, 9 a 18.

¹⁶ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Christus Dominus*, 30; KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 19-21.

¹⁷ Por. CIC, kán. 1752 a 1747 § 1.

¹⁸ Por. CIC, kán. 538 § 3.

45 Farárovi pomáha kaplán, ktorý sa podľa jeho mandátu plne podieľa na celej pastoračnej službe. Informuje farára o všetkých plánovaných i uskutočnených iniciatívach¹⁹.

46 Rozvíja a prechováva dobrý vzťah s farárom, úctu a jednotu, usiluje sa o určitú formu komunitného života. Má bývať vo farskej budove²⁰.

47 Zastupuje farára v jeho neprítomnosti podľa noriem práva²¹ a v prípade nutnosti preberá správu farnosti. Podieľa sa na zodpovednosti za farskú budovu.

48 Má právo na jeden voľný deň v týždni a na mesiac dovolenky, ktorú si vyberá po dohode s farárom²². Je povinný zúčastňovať sa formácie, doplnkového vzdelávania a kňazských rekolekcií.

FARSKÉ RADY

49 Každá farnosť, keďže je právnickou osobou v Cirkvi, má mať ekonomickú radu. Jej činnosť je usmerňovaná štatútom, ktorý vydal diecézny biskup²³.

50 Farská ekonomická rada je poradným orgánom farára, úzko s ním spolupracuje. Pomáha mu spravovať farský majetok a ekonomické záležitosti a dozerá na ochranu farského majetku, aby neutrpel škodu, alebo aby sa nestratilo nič z toho, čo prináleží k cennému alebo kultúrnemu majetku farnosti.

51 Zvlášť vo väčších farnostiach sa odporúča ustanoviť farskú pastoračnú radu s cieľom podporovať poslanie a rozvíjať duchovný život farnosti.

52 Farská pastoračná rada združuje kňazov, rehoľníkov a laikov zastupujúcich rôzne náboženské skupiny, spolky, hnutia a rehole pôsobiace na území farnosti. V úzkej jednote a v spolupráci s farárom mu pomáha vo veciach týkajúcich sa pastoračnej služby²⁴.

53 Farským radám (ekonomickej a pastoračnej) predsedá farár. Uznesenia prijaté farskou radou zhromaždenou bez farára ako predsedu alebo proti nemu sú neplatné²⁵.

LAICKÍ SPOLUPRACOVNÍCI

54 Úroveň života vo farnosti závisí od zaangažovania sa laikov do rôznych úloh pre dobro farnosti, v ktorej žijú a usilujú sa pracovať v jednote so svojimi kňazmi²⁶. Tým, že sú im zverené určité úlohy a služby, majú nielen podiel na pastoračnom poslaní farára, ale aj zodpovednosť za osobné svedectvo viery, a preto sa ešte viac usilujú o príkladné kresťanské správanie a sviatosťný život.

55 Cenná je služba kostolníka, ktorý sa spolupodieľa na zodpovednosti farára za kostol. Na túto službu, ktorá je dočasná, ho slobodne ustanovuje farár. Kostolník si je vedomý toho, že takmer denne prichádza bezprostredne a priamo do styku so svätými vecami. Dbá o čistotu a bezpečné uzamknutie kostola, pripravuje potrebné veci na slávenie bohoslužby, spája ľudí dokopy a zachováva diskretnosť. Je dobré, ak kostolníkovi v jeho starostlivosti o kostol pomáha stabilná skupina dobrovoľníkov.

¹⁹ Por. *CIC*, kán. 548 § 3.

²⁰ Por. *CIC*, kán. 550.

²¹ Por. *CIC*, kán. 548 § 2.

²² Por. *CIC*, kán. 550 § 2.

²³ Por. *CIC*, kán. 537.

²⁴ Por. *CIC*, kán. 528-529.

²⁵ KONGREGÁCIA PRE LAIKOV, *Pokyny na riešenie niektorých otázok spolupráce laikých veriacich, zameranej na kňazskú službu*, čl 5. § 3.

²⁶ Por. JÁN PAVOL II., *Christifideles laici*, 27.

56 Funkcia organistu je významnou liturgickou službou. Vyžaduje odborné znalosti a ďalší odborný a duchovný rast. Organista sa stará o hudobný nástroj, hudobne zjednocuje bohoslužobné zhromaždenie.

57 Organista sa usiluje o zachovávanie noriem liturgického spevu. Snaží sa nadchnúť iných pre duchovnú hudbu a spev. Podľa svojich schopností vedie chrámový spevokol. Tým sa aktívne podieľa na tvorbe kultúry a hudobného vzdelania vo farnosti.

58 Veriaci laici sa osobitným spôsobom zúčastňujú na prorockej úlohe Krista tým, že podľa kánonických predpisov a na základe poverenia Cirkvi vykonávajú úlohu katechéty²⁷.

59 Službou lektora a žalmistu ohlasujú posolstvo spásy zhromaždeniu, keď počas bohoslužieb čítajú zo Svätého písma a prednášajú modlitby v mene veriacich.

60 Nevysvätení veriaci pomáhajú v liturgickej službe ako mimoriadni vysluhovatelia svätého prijímania podľa noriem práva a so súhlasom miestneho ordinára²⁸.

61 Miništranti sú osobitne dôležitou skupinou, ktorá si zasluhuje starostlivosť zo strany kňaza a celej farnosti. Prostredníctvom služby oltára sa miništranti učia viac milovať Ježiša, spoznávajú ho ako reálne prítomného v Eucharistii a poznávajú krásu liturgie²⁹. Farár sa má postarať o pravidelné stretnutia a duchovno-liturgickú formáciu miništrantov.

62 Dospelí veriaci ako znalci a poradcovia poskytujú pastierom Cirkvi pomoc v rozličných radách na farskej a diecéznej úrovni.

63 Je žiaduce, aby do prípravy na manželstvo boli zapojení skúsení manželia pripravení na túto službu absolvovaním potrebného kurzu.

64 Hoci veriaci laici nemôžu vykonávať funkcie plnej starostlivosti o duše, predsa sú povolání zúčastňovať sa na pastoračnej starostlivosti vykonávaním úloh administratívneho typu, ako aj úloh formácie a duchovnej animácie³⁰.

65 Úlohy vo farnosti, ktoré sú zverené laikom, môžu vykonávať iba veriaci vyznačujúci sa zdravou náukou, príkladným spôsobom života a so súhlasom vlastného farára.

LITURGIA

66 Liturgia zahŕňa slávenie sviatostí, slávenie Božieho slova, svätenín a liturgickú modlitbu Cirkvi. Obnovená liturgia vyzýva veriacich k aktívnejšej a zodpovednejšej účasti na bohoslužbách.

67 Dobrá príprava liturgického slávenia napomáha jeho prítlačivosti a hlbšiemu prežívaniu. Neoddeliteľnou súčasťou liturgie je posvätná hudba a spev, ktoré robia modlitbu lahodnejšou, napomáhajú jednotomyseľnosti a dodávajú obradom slávnostnejší ráz. Texty pre cirkevný spev majú byť v súlade s liturgickými predpismi³¹.

68 Sviatosti Nového zákona, ktoré ustanovil Ježiš Kristus, sa týkajú všetkých etáp a dôležitých chvíľ života kresťana. Ich cieľom je posvätenie človeka, výstavba Kristovho Tela a vzdávanie úcty Bohu³².

²⁷ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 906.

²⁸ Por. *CIC*, kán. 230 § 3; KONGREGÁCIA PRE LAIKOV a ďalšie, *Pokyny na riešenie niektorých otázok spolupráce laických veriacich, zameranej na kňazskú službu*, čl. 8; ACAC 1/1998.

²⁹ Por. JÁN PAVOL II., *List kňazom na Zelený štvrtok 2004*, 6.

³⁰ Por. KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 24.

³¹ Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Sacrosanctum concilium*, 112 a 121.

³² Por. DRUHÝ Vatikánsky koncil, *Sacrosanctum concilium*, 59; *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 1210.

69 Základom celého kresťanského života je krst, ktorým sa človek oslobodzuje od hriechu, rodí sa pre nový život v Kristovi a zároveň sa včleňuje do Cirkvi, ktorá je konkrétne vnímaná vo farnosti. Preto sa má krst vysluhovať spravidla v rámci nedeľnej sv. omše.

70 Privilegovaným miestom pre krst, prvé sv. prijímanie a birmovanie je vlastná farnosť, ideálnym dňom ich slávenia je nedeľa.

71 Stredobodom liturgického života kresťanov je zvlášť nedeľné a sviatočné slávenie Eucharistie. Bez eucharistického kultu farnosť vyschne. Veriacim sa odporúča aj každodenná účasť na sv. omši a častá účasť na svätom prijímaní.

72 Program bohoslužieb má byť usporiadaný tak, aby medzi jednotlivými sv. omšami bol dostatočný časový odstup a sv. omša bola slávená pokojne.

73 Adorácie pri slávnostnom vystavení Najsvätejšej Sviatosti a eucharistické požehnanie prinášajú plody v živote farnosti. Každá farnosť má určené dni celodennej poklony³³.

74 Pokánie môže kresťan prejavovať rôznymi spôsobmi, no najmä pôstom, modlitbami a almužnou. V kajúcej praxi Cirkvi zostávajú významné kajúce obdobia a dni liturgického roka (pôstne obdobie a každý piatok).

75 Novú možnosť obrátiť sa a znovu získať milosť ospravedlivenia ponúka sviatosť pokánia. K väčšiemu odhodlaniu kajúcnika zveriť sa Božiemu milosrdenstvu vo sviatosti zmierenia prispieva aj ochota kňaza vysluhovať túto sviatosť, jeho citlivý, úctívý a ohľaduplný prístup, ako aj možnosť výberu spovedníkov.

76 Vážnosť sviatosti zmierenia požaduje, aby spovedník prichádzal do spovednice v primeranom kňazskom odeve.

77 Veriaci majú byť informovaní o programe vysluhovania sviatosti zmierenia (nástenka v kostole, bulletin). Veriacim má byť poskytnutá príležitosť prísť k sviatosti zmierenia podľa možnosti pred každou sv. omšou.

78 Kresťanský pohreb vyjadruje spoločenstvo so zosnulým a veľkonočný ráz kresťanskej smrti. Cirkevným pohrebným obradom veriaci vyznávajú vieru, vyprosujú zomrelým duchovnú pomoc a živým prinášajú útechu nádeje³⁴.

79 Domy smútku nesmú byť stavebne spojené s kostolmi, ktoré sa používajú na bohoslužby, ani sa nemajú nachádzať v areáli kostola. Na zriadenie domu smútku sa môže so súhlasom diecézneho biskupa použiť starý kostol, ktorý sa už nepoužíva na bohoslužobné úkony a bol vyňatý z Božieho kultu³⁵.

80 Pohrebné obrady za každého zomrelého sa majú konať spravidla v kostole alebo v kaplnke, podľa možnosti spojené so sv. omšou za zosnulého³⁶.

81 Rôzne formy ľudovej nábožnosti (ruženec, krížová cesta, novény, púte) sú predĺžením liturgického života Cirkvi, vyjadrujú evanjeliové cítenie i ľudskú múdrosť a obohacujú kresťanský život. Majú sa usporiadať tak, aby boli v súlade s posvätnou liturgiou a privádzali k nej veriaci ľud³⁷. Veľmi sa odporúča, aby boli ľudové pobožnosti podľa možnosti vedené klerikom.

³³ Por. KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV, *Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva*, 21; ACAC 5/2004.

³⁴ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 1684; CIC, kán. 1176 § 2.

³⁵ Por. CIC, kán. 1222; ACAC 3/2000.

³⁶ Por. CIC, kán. 1177 § 1.

³⁷ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 1675 a 1679.

82 Náboženské čítanie a radosť kresťanského ľudu nachádzajú svoj prejav aj v procesiách, ktoré najmä na Veľkonočnú nedeľu a na slávnosť Božieho Tela a Krvi sú verejným vyznaním viery v Krista³⁸.

FARSKÁ BUDOVA A KANCELÁRIA

83 Veriaci sa usilujú o vzrast farnosti a prechovávajú k nej pocit zodpovednosti za všetky pastoračné aktivity. Medzi ne patrí aj starostlivosť o farskú budovu, ktorá poskytuje nielen bývanie ich farárovi, prípadne kaplánom, ale je zároveň duchovným centrom pre katechézu a charitatívne diela. Povinnosťou farára je starostlivosť o farskú budovu, jej inventár a o farskú záhradu.

84 Dôležitou súčasťou vedenia farnosti a podieľania sa na spravovaní veriacich je administratívna služba (kancelária) vykonávaná v súlade so *Smernicami pre vedenie farského úradu*.

85 Farnosť má mať vyčlenený priestor pre farské aktivity napr. katechézu, stretnutia mládeže, biblické krúžky, stretnutia farskej rady.

86 V súčasnosti je jedným z veľmi osvedčených nástrojov evanjelizácie, katechézy a potrebnej komunikácie farský bulletin prípadne internetová prezentácia farnosti.

MAJETOK FARNOSTI

87 Farár zastupuje farnosť vo všetkých právnych veciach, je jej jediným štatutárnym zástupcom. Dbá o to, aby sa majetky farnosti spravovali čestne a v súlade s kánonickými normami.

88 Zodpovednosť za správu farského majetku má farár (farský administrátor) od okamihu písomného prevzatia správy majetku, o čom je vyhotovená a podpísaná zápisnica.

89 V správe farského majetku mu pomáha farská ekonomická rada, ako aj iní odborníci v ekonomických a v právnych veciach.

90 Finančné vedenie farnosti a spravovanie farského majetku upravujú *Zásady hospodárenia a správy cirkevného majetku* a iné nariadenia diecézneho biskupa. Hospodárenie vo farnosti podlieha kontrole arcibiskupského úradu.

DOČASNÉ RIADENIE FARNOSTI

91 Dočasné riadenie farnosti je usmerňované partikulárnymi normami, podľa ktorých si každý farár alebo farský administrátor osobne zabezpečí zastupovanie v predvídanej a plánovanej neprítomnosti, prekonzultuje ho s príslušným dekanom a nahlási na arcibiskupský úrad³⁹.

92 V nepredvídaných situáciách, akými sú náhla choroba, úmrtie alebo iné vážne dôvody, pre ktoré farár nemôže vykonávať pastoračnú úlohu, danú farnosť dočasne až do ustanovenia farského administrátora riadi kaplán. Ak sú vo farnosti viacerí kapláni vedenie farnosti preberá vymenovaním najstarší kaplán; ak farnosť nemá kaplána dočasne riadenie farnosti prevezme dekan⁴⁰.

93 Ten, kto zákonne prevzal dočasné riadenie farnosti, o tom ihneď písomne upovedomí miestneho ordinára. Má všeobecnú delegáciu asistovať pri uzatváraní manželstva v danej farnosti a prechádzajú na neho všetky povinnosti farára s výnimkou záväzku obetovať omšu za ľud. V danej farnosti nemá robiť vážnejšie zmeny bez

³⁸ Por. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, 1378.

³⁹ Pozri ACAC 1/2002.

⁴⁰ Por. *CIC*, kán. 541 § 1.

súhlasu miestneho ordinára. Po skončení služby – akonáhle dôvody dočasného riadenia pominú, podá farárovi/farskému administrátorovi správu o svojom riadení danej farnosti⁴¹.

***Dekrét o pastoračnej službe vo farnosti
schvaľujem a nariaďujem jeho zverejnenie
pre dobro Košickej arcidiecézy.***

V Košiciach, dňa 25. novembra 2006

✠ Mons. Alojz Tkáč, arcibiskup-metropolita

⁴¹ Por. CIC, kán. 533 § 1, 541 § 2, 549, 1111; ACAC 1/2002.

